

DE REFORMATIE

WEEKBLAD TOT ONTWIKKELING VAN HET GEREFORMEERDE LEVEN

DIE UWE JEUGD VERNIEUWT ALS EENS ARENDS PSALM 103:3

Onder redactie van Prof. Dr K. Schilder.

Medewerkers: Ds F. A. den Boeft, Helpman; Ds E. T. v. d. Born, Amersfoort; Drs R. H. Bremmer, Zwolle; Ds J. van Bruggen, Assen; Drs D. J. Buwalda, Kampen; Prof. P. Deddens, Kampen; Ds L. Doekes, Hilversum; Ds D. van Dijk, Groningen; Ds J. Francke, Rotterdam; P. Groen, Rotterdam; Prof. B. Holwerda, Kampen; K. v. Huizen, Groningen; A. Janse, Breda; Dr P. Jasperse, Leiden; Ds B. Jongeling, Apeldoorn; Ds H. Knoop, Rotterdam; Ds J. Meester, Haarlemmermeer; Mr J. Meulink, Enschede; Drs H. M. Mulder, Kampen; Dr G. K. Schoep, Den Haag; A. Schilder, Den Haag; Ds H. J. Schilder, Utrecht; Ds J. Smelik, Groningen; Dr H. Smilde, Groningen; Ds J. P. v. d. Stoel, Grootegast; D. Stroo, Bussum; Prof. Dr C. van Til, Philadelphia, Pa, U.S.A.; Prof. C. Veenhof, Kampen; Ds G. Visé, Kampen; Ds C. Vonk, Schiedam; Ds F. de Vries, 's-Gravenhage; Ds D. K. Wielenga, Rotterdam; A. Zijlstra, Groningen.

Alle stukken bestemd voor de Redactie: Prof. Dr K. SCHILDER, Vloedijk 14, Kampen; voor medewerkers: rechtstreeks aan hen of aan de administratie.

Adm.-adres: Oosterbaan & Le Cointre N.V., Goes. Tel. 2424 — Postrek. Nummer 406040 ten name van „DE REFORMATIE”, GOES.

Abonn.: f 4.— per halfj., buitenl. f 10.— per jaar; losse nummers 20 cent, alles bij vooruitbetaling. Advertentiën: 20 cent per m.m.

INHOUD: Hoofdart.: Paulus en „voortgaande Reformatie”, 1. — Uit de Schrift: Gods sacramenten zijn altijd volkomen en waarachtig. — Kerkelijk leven: Synodes en Wetenschap, 2. — Van der Leeuw in Kampen. — Op tournee. — Pol. en Soc. leven: Verband en Verbond, 6 (slot).

— Gedicht. — Boekbespreking. — Zending en Evang.: De kwestie van het Evangelisten-ambt, 21. — Aan een jongeren tijdgenoot: Domini canes. — Groninger Brieven. — Perschoouw. — Kerknieuws.

hartelust, zonder dat ze ook maar in het minst naar argumenten vroegen. De namen Paulus en Apollos waren argument genoeg, om over elkaar een vonnis te vellen. Want de één had op die manier wat geleerd van Paulus, en de ander had wat opgestoken bij Apollos, en zoo hadden ze allemaal een bepaald punt van wijsheid bereikt en van kennis. Ze hadden allemaal zich een „standpunt” gevormd, en al naar hun voorkeur, hadden ze daar den naam van Paulus of den naam van Apollos aan verbonden. En voor critiek sloten ze zich volledig toe, en met geen stok waren ze te bewegen, hier of daar hun „standpunt” te herzien. Neen, ze meenden elk, het toppunt van wijsheid bereikt te hebben, en ze dachten, dat er aan hun systeem niets, maar dan ook niets meer was te verbeteren. En zoo gingen ze over elkander oordeelsdag houden: Wij zijn de besten, en de rest is van minder alloo!

HOOFDARTIKEL

Paulus en „voortgaande Reformatie” ¹⁾ (I)

In het jongste nummer (3 Maart) van het synodocratische „Geref. Weekblad”, onder redactie van de doctoren G. C. Berkouwer en J. Ridderbos, wordt de aandacht gevestigd op een merkwaardige herdenking, die in de eerste week van de maand April a.s. plaats zal hebben. Het schijnt namelijk omstreeks dien tijd precies 1900 jaar geleden te zijn, dat de apostel Paulus met het evangelie van Jezus Christus voet aan wal zette in Europa.

Nu is dat een feit geweest, dat nog vandaag van onschatbare betekenis is voor geheel Europa. Daarmee begon immers Jezus Christus Zijn kerk te planten in Europa, en het rijk der duisternis hier door het wonderbaar evangelie van Zijn hemelsch koninkrijk te verdrijven. En zoo dikwijls als in de ware christelijke kerk de HEERE gedankt wordt, dat Hij ook ons in Europa het evangelie gebracht heeft, en dat Hij ons de leer der apostelen nog altijd prediken laat, en dat als gevolg daarvan de kerk des Heeren geplant en bewaard en ook gereformeerd wordt en het hemelsch koninkrijk gebouwd, zoo dikwijls wordt dan ook in die kerk gedachtenis gesticht aan die geweldige genade daad, die de HEERE aan Europa bewees, o.a. ook door middel van Zijn dienstknecht Paulus.

Maar de religieuze mensch van vandaag hecht niet veel waarde aan zulk een regelmatig-terugkerende herdenking. Dat is hem veel te gewoon en veel te weinig sensationeel. Neen, er zal, zoo meldt het „Geref. Weekblad”, in Utrecht een aparte Paulusweek worden georganiseerd. Het begint op Zondag 1 April met een imitatie-kerkdienst in de Domkerk o.l.v. prof. Berkelbach v. d. Sprenkel. De oud-katholieke aartsbischop van Utrecht zal daar spreken over: „De gang van het evangelie door de wereld van 51” en de Barthiaan prof. Miskotte over: „De gang van het evangelie door de wereld van 1951”. Vervolgens staat er voor Woensdagavond 4 April een bijeenkomst op het programma, die wordt aangekondigd als „gemeentecatechisatie”. Voor deze interkerkelijke gelegenheids-„gemeente” — want alles kan tegenwoordig — zullen als „catecheten” optreden de Lutherse prof. Koolman, de Hervormde dr. Berkhof en de synodocratische prof. J. H. Bavinck. De leerstof zal niet zijn bijv. Paulus' evangelieboodschap over de rechtvaardiging van den zondaar uit het geloof, doch meer bepaald: „Paulus de mens”, „Paulus de denker”, „Paulus de apostel”. En aangezien Paulus een breed en ruimdenkend man was, die alle „terreinen des levens”, „opvorderde” voor „Jezus”, komt er voorts o.a. nog een toneelstuk, waarschijnlijk een Paulus-film, en een muziek- en declamatie-avond. De N.C.R.V. zal een radio-hoorspel over Paulus geven, terwijl de Utrechtsche scholen verzocht worden, een speciaal lesuur aan de Paulus-herdenking te wijden.

Al met al wordt dat daar in Utrecht werkelijk wel iets bijzonders. Maar ik denk zoo, gezien het interkerkelijk en interconfessioneel karakter van deze Pau-

lus-herdenking, dat er weinig terecht zal komen van wat Paulus zelf kort voor zijn sterven aan Timotheus heeft bezworen: predik het Woord, houd aan tijdelijk, ontijdelijk; weerleg, bestraf, vermaan in alle lankmoedigheid en leer (2 Tim. 4:2). En ik denk zoo, dat daar in Utrecht wel opnieuw weer in vervulling gaan zal deze profetie van Paulus: Want daar zal een tijd zijn, wanneer zij de gezonde leer niet zullen verdragen; maar kittelachtig zijnde van gehoor, zullen zij zichzelf leeraars opgedragen naar hun eigen begeerlijkheden, en zullen hun gehoor van de waarheid afwenden, en zullen zich tot fabelen keeren (2 Tim. 4:3-4). En ik denk ook, dat Paulus zelf in den hemel wel rustig zal voortgaan, van onder het altaar met allen aandrang tot God den HEERE te bidden: Hoe lang, o heilige en waarachtige Heerscher, oordeelt en wreekt Gij ook mijn bloed niet van degenen, die op de aarde wonen? (Openb. 6:10).

Ja, ik denk ook aan het 3e en 4e hoofdstuk van Paulus' eerste brief aan Corinthen, waar de apostel zoo breedvoerig en zoo scherp heeft afgewezen allen lof en alle eerbetoon dergenen, die daar riepen: Ik ben van Paulus; Paulus is de man, dien wij gaarne huldigen en eeren.

Want ge weet wel, hoe de situatie was in Corinthen. De één riep daar: Ik ben van Paulus, en de ander: Ik ben van Apollos, en de derde: Ik ben van Céfas, terwijl de vierde van Christus zijn groepsleider maakte. Ieder had zoo zijn eigen groepje met zijn eigen grooten man. En de één zei: Paulus is de man, bij wien niemand in de schaduw staan kan, en de ander zei: Apollos is verreweg de beste, daar kan Paulus het lang niet bij halen. En deze groepen-drijfverij werd zoo sterk in Corinthen, dat de gemeente dreigde te scheuren.

Want wat was de quaestie in Corinthen? Paulus had zijn karakter en Paulus trad op zijn manier op, maar Apollos had een ander karakter en trad op op een andere wijze. En dat vonden ze in Corinthen erg belangrijk. Want in plaats van dat ze gingen vragen: Welke boódschap, welke léer brengen deze mensen? en in plaats van dat zij de leer van Paulus en Apollos aan de Schriften gingen toetsen, lieten zij de Schriften dicht, en maalden zij heelemaal niet om den INHOUD van de prediking van Paulus en Apollos, doch vroegen ze alleen maar: Wie is die MAN, die ons daar predikt? Niet: wat wordt er verkondigd op den preekstoel?, maar: wie staat er op den preekstoel? En zóó gingen ze allemaal hun mannetje kiezen. En de één liep weg met Paulus en de ander met Apollos. De één vergaderde wat wijsheid bij Paulus, en de ander bij Apollos, en toen dachten ze, en zoo roemden ze ook tegen elkander: Wat zijn WIJ nu wijs geworden! En wat zijn jullie, die onzen tegenstander volgen, toch achterlijk gebleven! WIJ zijn de besten, en jullie komen een heel stuk achteraan! En voor den credentiebrieven, dien Paulus en Apollos van hun Zender hadden meegebracht, voor den INHOUD van hun prediking en leer hadden ze niet de minste interesse. Maar ze maten elkander af naar den man, die gevolgd werd, en ze oordeelden en veroordeelden elkander naar

En 19 eeuwen later is dit er het resultaat van, dat de oorspronkelijke kerk van Jezus Christus in Europa in tal van groepjes en sectetjes verscheurd is. En al die groepjes en sectetjes hebben een „standpunt” en een „systeem”, waarbij ze zweren. En geen van allen zijn ze te bewegen, hun „standpunten” en „systemen” aan het Woord en aan de leer van Paulus en de andere apostelen te toetsen, want allemaal meenen ze, het eindpunt van alle wijsheid bereikt te hebben. En ze houden oordeelsdag, en zeggen: Ons groepje is het beste, en al het andere is van minder alloo!

Wanneer daar in Utrecht die interconfessionele Paulus-herdenking plaats zal hebben, dan hebben we daarin een verschrikkelijke demonstratie van de groepen-drijfverij, die sedert Corinthen de christelijke kerk in tal van groepjes en sectetjes uiteengescheurd heeft. Want de één zegt: Ik ben van de oud-katholieken, en de ander zegt: Ik ben van Karl Barth, en de derde: Ik ben van de synodocraten.

En als wij tegenwoordig oproepen, om terug te keeren tot de ware kerk, dan is het weer het standpunt van de groepen-drijfverij, dat ons dan verwijt, dat wij zoo hoogmoedig spreken. Alsof we beweerden, dat WIJ de besten zouden zijn, en dat van de anderen niets zou deugen, wanneer wij hen valsche kerk durven noemen. Men houdt het dan maar liever bij het groepen-standpunt, dat natuurlijk, onze kerk is de meest zuivere openbaring van het lichaam van Christus, en de anderen, nu ja, die zijn niet zoo zuiver natuurlijk. Ik ben Hervormd, of ik heb gekozen voor de synodocraten, want dat „vind” „ik” van alles het beste.

Maar ik geloof, dat juist dat groepen-standpunt van een hoogmoed en een opgeblazenheid blijkt geeft, als welke door Paulus den Corinthiërs zoo scherp wordt verweten. Want ZIJ zeggen dan toch maar, als ze spreken van de meest zuivere openbaring: WIJ zijn de besten, onze groep heeft het beste inzicht. Maar als ik van de ware en de valsche kerk spreek, en daarbij de belijdenis hanteer, dan vraag ik niet: Wie zijn de besten? Dan beweer ik niet: WIJ zijn best, en van de rest déugt niets. Maar dan vraag ik naar den credentiebrieven, of die wel waarlijk is het Woord van den hemelschen Zender en de belijdenis, die naar dat Woord is, ondertekend door den Geest met het bloed van Jezus Christus, naar het Woord der Schriften, naar de leer van Paulus en van de andere apostelen en profeten, — dan wel, of de credentiebrieven door weglatingen en toevoegingen vervalscht is, en daarom de oorspronkelijke handteekening van den Zender vervalscht is. Dan stel ik dus alleen maar de vraag: Pleegt men waarheid of pleegt men valsheid in Geschriften. Dan vraag ik dus alleen maar: Wat leert men? En dan interesseert het me niemand, hoe de leeraren heeten, en wat voor mensen of dat zijn,

¹⁾ Slotwoord Ouderlingenconferentie provincie Groningen, op 5 Maart 1951, in het lokaal bij de Noorderkerk te Groningen.